

SIMUNA
RAAMATUKOGU

AVANDUSE VALLA KAJA

detsember 2000

NR.12 (60)

*Kui palju on jõulude ajal maailmas headust.
Kui inimestel jätkuks alati jõulumeeleolu,
oleks maailm hoopis teine. Midagi poleks vaja
ümber korraldada, sest miski poleks korrast
ära...*

Miguel Delibes

Advendiajal, jõulude lähenedes küsitakse sageli üksteiselt jõulumeeleolu, jõulutunde kohta. Millest lähtudes keegi säärasele küsimusele vastab, on erinev. Üks räägib lumest, teine päkapikkudest ning kolmas sootuks verivorstidest ja piparkookidest. Need on siis justkui elemendid või osakesed, millest jõulutunne peaks koosnema või mis jõulutunnet tekitavad. Tõsi ta ju on, et kõik need loetletud komponendid peaksid jõuludega kaasas käima. Vähemalt ideaalis näeme seda nõnda. Kes meist tahaks öndsal jõululaulul õues minnes põhjatusse porimülkasse sattuda? Sama vähe näeme end oma kujutlustes 24.detsembril hamburgereid ja ekstra krüpsiseid nagistamas. Ning oh seda nõrdimust, kui kasvõi mõni sümboolne kingitus jääb saamata.

Kõik see väline, mis jõuludega kaasneb, on saanud juba traditsiooniks. Isegi nood normaalsest kasvust tunduvalt väiksemad mehikesed, keda ka päkapikkude nime all tuntakse. Traditsioonid, millede hulka kuulub muuhulgas ka kirikus käimine, kuuluvad läitumisele ning neist loobumine oleks võrreldav enda juurte läbi lõikamisega ja oma esivanemate vastu lugupidamatus ülesnäitamisega. Kuid iga traditsiooni taga, olgu ta siis vanem või uuem, on sügavam sisu. Inimene, kes väidab, et tema jõulutunne on olemata, kuna üks või teine komponent puudub, on kaotanud ka sisu koos jõuludega.

Iga kirikusse sattunud inimene peaks olema kuulnud sõnumit Jõululapselt, Jeesusest, keda kutsuti ka Kristuseks ehk Jumala poolt võitud Päästjaks. See sündmus – Jumala Poja sünd – on jõulupühade tähistamise põhjuseks ja sisuks.

Jõulud ei ole mingid hellitavad pühad, vaid dramaatiline paratamatus jõuda selgusele oma suhtumises Jõululapsesse (Teedy Tüür).

Niikaua, kui me pole otsustanud, kes Jõululaps meile on, puudub ka see tõeline sisu jõuludes. Alles otsuse langemise järel saab neist pühadest meie jaoks kas suurimad rõõmu, rahu ja armastuse pühad, või ei erine nad millegi sisulise poolest ühestki teisest päevast.

Inimene, kelle jaoks on määrav ainult väline, jääb väga paljust ilma. Üksnes silmadega vaadates kaotatakse väga palju – kaotatakse jõulud. Ärgem olgem kaotajad, vaid leidjad! Vaadake südamega, kuulake südamega jõulusündmust, millest kuulutab üle maailma Kirik. Vaid nõnda saab jõulupühast, kui tühjast valguse pühast, ka meie hinge valgustav hetk. Alles siis võime kõnelda tõelisest jõulutundest ja –meeleolust ning alles siis võime tõesti ütelda, et maailmas pole midagi ümber korraldada, sest miski pole korrast ära.

Arm u ja rahu teile sellel aasta kõige pidulikumal ajal! Ärgem unustagem kõrge välise kõrval vaadata ka sügavamale – jõulude sisemusse – ning hoidkem kinni sellest ilusast ja heast, mida sealt leiame!

Tauno Toompuu

Aastalõpumõtisklus

Milline Sa olid, aasta 2000? Kui pisut mälus sorida, meenub mõndagi.

15.aprillil avas Avanduse vaid koostöös Simuna Muinsuskaitse Seltsi ja K.Pätsu muuseumiga Kärü külas 1. Eesti Vabariigi riigivanema, peaministri ja iseseisvusdeklaratsiooni autori Juhan Kuke 115. sünniaastapäeva puhul tema kodutalu õues mälestuskivi. Ürituse kaalukust illustreerib fakt, et lisaks Riigikogu aseesimehele Tunne Kelamile osalesid veel 5 riigikogu liiget, Lääne-Viru maavanem, piiskop emeeritus Kuno Pajula, piirivalve ja Eesti Tarbijate Ühistu juhatuse liikmed ning mitmed omavalitsusjuhid Lääne-Virumaalt. Tahaksin veelkord rõhutada Juhan Kuke fenomeni. Ta oli mees, kellest tulevikus üha rohkem räägitakse ning end jaoks avastatakse; mees, kes pani aluse ühistulisele liikumisele Eestis, oli selle tuli hingeline eestvedaja ja väsimatu propageerija. Tema sõnum meile oleks järgmine - Ühtsuses peitub jõud, üksinda nokitsedes kaugele ei jõua.

Maikuus tähistas Simuna Põhikool hariduselu 310. juubelit. Vald oli eelnevalt korranud Katku allika ümbruse, rajanud sinna laulu- ja tantsuväljaku, kiige- ja lõkkeplatsi. Kümne aasta jooksul on aset leidnud suured muudatused: valla staatus, uus koolimaja, uus spordisaal, tühjaks jäänud vana maja – üle Eesti kokku tulnud vilistlastel oli, mida uurida ja muudistada.

Avanduse valla päevad 23.-24.juunil, Virumaa Poistekoori kontsert Simuna kirikus – suurepärane elamus. Võivere külapäev annab lootust – külas, kus peanegu kedagi ei ela, tulevad endised külaelanikud ikka ja jälle oma juurte juurde. Katku allika laulu- ja tantsuväljak õigustas end igati jaaniõhtu korraldamise kohana. Jaaniõies surnuaias oli hingematvalt ilus. Paljude erinevate inimeste töö ja vaev oli imelisel kombel vormunud täiuslikuks kunstiteoseks. Kärü küla kodukandipäev. Avamine Sillaotsas, eeskava ja kontsert Kärü rahvamaja ees, jaanituli simmaniplatsil, mis, nagu Kärü inimesed hästi mäletavad, sõnnikupatareiks ehitatud oli. Uus mõte, uus rakendus, uus algus – see annab lootust Kärü küla elu tulevikule.

Norralased tulid külla Viru Särü ajaks ning noortest koosnev folklooriansambel Leikarringen sai sooja vastuvõtu osaliseks. Peo peakorraldaja Igor Tõnurist märkis ära meie sõprusvalla folkloori eripära, viidates väga vanale päritolule.

Meie naistantsurühm käis kultuurivahetuse korras vastukülaskäigul ja võitis sealsel folkfestivalil paljude vaatajate südamed.

Isiklikus elus oli tähtsündmuseks poeg Kalevi edukas Tartu Ülikooli lõpetamine.

Väga palju positiivseid emotsioone andsid Sydney olümpiamängud, Erki Noole olümpiavõidust rääkimata.

“Kultuur” sai uue kuue. Loodame kõik, et juba aasta lõpuüritusel saavad vallaelanikud tutvuda äsja remonditud ruumidega ning uus interjäär inspireerib kõiki kultuuritegijaid ja –tarbijaid uuel aastal korraldama vaimukaid ja sisutihedaid üritusi.

Järgneb lk.4

VOLIKOGUS

13.12.2000

1. Tehti muudatus Avanduse valla 2000.aasta eelarves	3. Muudeti volikogu 15.märtsi 2000.a. otsust nr.6 ja 15.detsembri 1999.a. otsust nr.49 (vaba põllumajandus- ja metsamaa erastajate osaline nimekiri)	4. Vabade põllumaade erastamiseks enampakkumise korraldamise eelnõu lükati esitatud kujul tagasi.
2. Kinnitati vaba metsamaa erastajate osaline nimekiri		

VALLAVALITSUSES

05.12.2000

1. määrati matusetootus ühe vallaelaniku matuste korraldamiseks	Kalevi maaüksuse omanik Väino Haiba'le	9. kinnitati nõudeõigusest suurema pindalaga õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamise korral riigile tasutava võla suurus
2. nõustuti Hirla külas asuva 11,26 ha suuruse Kuusemetsa katastriüksuse erastamisega hoone omanik Laine Kuusemets'ale	5. kinnitati õigusvastaselt võõrandatud maa maksumus ja määrati kompensatsioon (5 maaüksust)	10. otsustati korraldada enampakkumine Avanduse mõisahoones ruumide rendile andmiseks
3. nõustuti Hirla külas asuva 91279 m ² suuruse Rikka katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanik Harry Jäger'ile	6. alustati õigusvastaselt võõrandatud maa kompenseerimise menetlust	11. otsustati eraldada reservfondist raha valla bussi kulude täiendavaks finantseerimiseks ja Avanduse valla laste hoidmise teenuse täiendavaks finantseerimiseks
4. nõustuti Orguse külas asuva 3,96 ha suuruse Linda katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega eelnimetatuga piirneva tagastatud	7. nõustuti Mäe kinnistu jagamisega, mille tulemusel moodustus kaks uut katastriüksust, millest Avanduse valda jääva Vanderselli katastriüksuse sihtotstarve on maatulundusmaa	12. otsustati tasuda 5000 krooni 25.11.2000.a. toimunud eriarstiabi andmise korraldamise eest
	8. tagastada 12,66 ha suurune maa Kalevi maaomandi taastamiseks Orguse ja Kärü külas Väino Haiba'le	

HALDUS- JA HALDUSTERRITORIAALSEST REFORMIST

Riigi ja rahvaga toimuvaid nähtusi ja protsesse on võimalik vaadata ja alati ka peaks vaatama filosoofilisest, poliitilisest, majanduslikust ja kultuurilisest seisukohast ning seda eelkõige seetõttu, et siis võib mõista toimuvaid või taotletavaid protsesse.

Kirjutan praegu mõeldes Eesti kõrgeima riigivõimu kandjale (ärge üllatuge) r a h v a l e. Kristusest ja valgustusajast alates on tahetud rahvast tema allaheitlikust unest äratada. Kõige paremini on see õnnestunud USA-s, kuna selle riikluse aluseks on olnud lihtsad inimesed ja juhtideks valgustusaja vaimu kandjad. Nõukogude Liidus see ei õnnestunud – räägiti rahva võimust, kuid võimu olid haaranud kasu- ja võimuahned, mitte valgustusaja lapsed.

Praegu on põhjust seda meenutada, sest Eesti elab just pimeduse ja valguse aja piiril (mõtlen ka Jõuluaega). Teisalt oleme kõik jälle kord pandud proovile – kas laseme oma saatust neil kujundada või räägime kaasa?

Kes on nemad, kui meie oleme (Põhiseaduse §1) kõrgeima riigivõimu kandjad? Nemad on need, kellele meie oleme andnud mandaadi ja volitused teostada meie tahet. Siit tuleks nagu välja, et eesti rahval on tekkinud oma uue iseseisvuse kümnendi lõpul mõõdapääsmatu ja pakiline vajadus haldus- ja veel enam, territoriaalse reformi järgi. Tegelikult on protsessi aga nagu põhjendatud, et Euroopa vaatlejatele ei meeldi meie haldussuutlikkus (süüdistades – suutmatuses). Kas tõesti rahva asjaajamised on sedavõrd nigelad? Või on küsimus milleski muus?

1975.aastal olin üldlaulupeol koos ühe hinduga ja ühe mehega Moskvast. Mõlemad olid vapustatud värvikirevusest ja vaimust, ühendavast vaimust, mis kõiki valdas. Nad vaatavad imetusega rahvariideid ja teades, kui väikse rahvaga on tegemist, küsisid – miks nii palju erinevaid rahvariideid? Hindu, kes oli vaimsete ja joogakunstide meister, küsis seda sügava lugupidamise ja tunnustusega, hiljem lisades, et eestlased on raske rahvas – kõik on nagu omaette terad sõmeras pudrus, mitte aga nagu pasta. Too moskvalane oli aga torssis, pisut kadegi – mis, kas teil on igal külal oma kultuur ja riided...? Stop! Kui ühe rahva vaim on vahe ja värvikas, kui ta koosneb eri (oma) nägudest, siis see rahvas on koos indiviididest, oma vaimse palgega olenditest. Kui nemad valivad end esindama omanäolise (väge omava) juhi ja meeskonna,

kes teostab nende tahet, siis see on nende oma valitsus. Kui seda teevad enam kui kakssada rühma, kellel on oma kodukant, oma nimi, oma viisid, oma laad, oma uhkus, oma sisu, oma tahe ja oma voli, siis need on terad, mida Sampo vajab.

Poliitikast. Kui need ühikud on rahvusliku uhkusega, oma koduloolise, hingelise, ühiselulise identiteediga, siis on nad tellised, millest üks tugev hoone ehitatakse – riigihooned. Nendel inimestel on mõistus ja vald ja voli ja nad on vastasele ohtlikud, seda enam, kui nad on rõõmsad ja vabatahtlised. Seda tuleb suretada (mõtleb vastane). Eesti oli sajandi keskel kaetud vabatahtliku tuletõrjevõrguga. Vabatahtlikud tuletõrjesalgad olid määravad koos üliõpilasvabatahtlikega Vabadussõja ajal. Eesti pillimängu- ja lauluseltside (kogu laulva vaimusignaali traditsiooni algus) algus oli seotud tuletõrjeseltsidega. Eks see oli põhjuseks, miks vallutajad need liidrid hävitas või küüditas ja seltsi juure külge kirve pani.

Hoone on tugev, kui tema tellised on tugevad. see teadmine peab meil olema, et euroopaliku demokraatia olemus formeeruks riikluseks, just ja põhiliselt omanäolistes ja iseolevates omavalitsustes – munitsipalteetides. See sõnagi oli nõukogude ajal võõras.

Kõigile nõukogudeaegsetele või –meelsetele on täiesti võõras mõte omavalitsustest, iseolemisest. Omane on vaid mõte bütsantslikust keskvalitsusest ja peost sõõvast vasallist. Pikakeelilisest (kesk)võimule truudust vanduvast noolijast. Nõukogude ajal hakkasid oma näod kaduma. Kadusid paljud väikerahvad, teised hakkasid moodustama geograafiliselt määratletud olendeid (kaukaaslast, pribalidid, keskaasialased). Ka Euroopa suurvõimudele meeldiks pigem Baltikum kui kolm tülikat omanäolist

Kõige karikatuursem on aga väikeriigi oma siseimperiaalid. Üks vald, üks omavalitsus, üks mõis kõlab küll nagu "ein Reich, ein Führer..." Võõrvõimu diktaadile ja jõule ei ole sageli õnnestunud vastu seista, kuid seda on innustanud õiglustunne ja nagu jumala hääli õige ja vale võitlusest. Hoopis sant on lugu, kui võõrvõimu teostavad omad. Nüüd on aeg küsida, kust nad selle õiguse saavad.

Lihtsalt, igal võimul on tendents tsentraliseeruda ja formaliseeruda. Igal bürokraatial soov töötada vähema arvu abonentidega ja võimalikult harva. Võim (ja raha = potentsiaalne võim) enda kätte, vastutus allapoole. Stop. Võimu, mille me anname volitatud isikutele, teostavad nad varsti meid ahistavalt.

Eestis torkab praegu silma, et vähendatakse võimu kohtadel. 1993.a. vähendati omavalitsuste tulubaasi oluliselt. Nüüd nihutatakse uusi ülesandeid omavalitsustele. Loomulikult on oodata nurinat. Nüüd tuleb nurisejate arvu vähendada. Teiseks on targem aidata kohaliku võimu teostajaiks lojaalsemaid (käest söövaid) nõ omi mehi. Kes toetab kesk võimu kavandatavat, on oma mees ja palgaks peab saama positsiooni. Kui omavalitsuste arvu vähendada, on 1. potentsiaalseid vastaseid, poliitilisi abonentide aga ka opponente vähem.

2. presidendi valimistel on potentsiaalsete valijameeste üle kontrolli lihtsam saavutada (lojaalsusprintsipist lähtuvalt)

3. võimuliidu ainus tehniline võimalus üritada veelkord võimu nii riigikogu kui kohalikul tasemel on haldusreformiga teha "oma peenrad ja need seemendada"

Poliitiline kokkuvõte: Eestis uus, kuid Euroopas tuttav. Euroopa Kohalike omavalitsuste ja regioonide nõukogu (CEMR'i) põhikirja eessõnas on rõhutatud sama tendentsi - et kohalike ja regionaalsete omavalitsuste vabadusi ähvardab kõikjal riigi sissetungimine

Samas öeldakse ka euroopaliku omariikluse põhimõtte - et kohalike ja regionaalsete omavalitsuste autonoomia on isikuvabaduse alustala.

Näeme Eestis selle alustala nõrgendamist, autonoomia vähendamist autonoomia kandjate arvu vähendamise kaudu.

Kui Eestis autojuhtimissuutlikkus oleks madal, siis keegi ei tuleks selle peale, et teede või autode arvu vähendada. Juhtide oskusi tuleb parandada - sama ka omavalitsusjuhtidega.

Nüüd vaatame asja formaaljuridilisest vaatevinklist. Põhiseaduse §154 määratleb kohaliku omavalitsuse mõiste, aga ka haldusõiguse. §158 sätestab aga (ja vaid) nõ territoriaalmuutuste (territoriaalreformi) põhimõtte, st ... piire ei tohi muuta vastavate omavalitsuste arvamust ära kuulamata.

Paljud juhid ütlevad, et see tähendab vaid õigust joriseda ja kõik (kuid ei muuda midagi). Stop. Küsimus, kus on riiklik võimupüramiidis rohkem võimu - kas tipus või jalamil. Põhiseadus ütleb, et jalamil, kõik teavad, et tipus. Aga tegelikult? Võimu filosoofia on selline, mille teatud seisundeid on kirjeldatud klassikute poolt, kuid mille olulisi tõdesid kiivalt varjatakse rahva eest. Üldtõde on see, et tugev ja arvukas on "jorin". Kui haldusterritoriaalset reformi tahetakse "ära teha", siis kuulatakse ülal, kui tõsine vastukaja all tekib ja "ära kuulamisel" ilmnev ohtlikkus ja valulikkus määravad oluliselt tulemuse.

Haldusreformi käiku jälgivad vaikiva huviga nii opositsionäärid kui presidendi ja kohtu institutsioonid. Iga võimulolija kärebiks rahva tegelikku esindatust ja võimu. On võimalus lasta see "vältivate suude arvu vähendamine" ära teha teiste (võimulolijate) kätega.

Filosoofiast ja juriidikast. 1994 ratifitseeriti Eestis dokument, mis meil seadusena kehtib - so Euroopa kohalike omavalitsuste harta. See on tõsine dokument, mida meil hästi ei tunta, või siis ignoreeritakse. Selles kehtivad mitte ainult euroopaliku demokraatia, vaid ka riigikorralduse põhimõtted. Art.4, p.3 ütleb: "Riigi kohustusi täidavad üldjuhul eelistavalt kodanikule kõige lähemal seisvad võimuorganid".

Igasuguste reformimiste korral aga "... peaks kaaluma ülesande ulatust ja iseloomu ning efektiivsuse ja majanduslikkuse nõudeid". Kohaliku võimu teostatakse mitmete sh kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse alusel (KOKS) §6 loetleb need ülesanded, mis jõuavad täitevasandil iga inimeseni - sotsiaalabi ja -teenused, vanurite hoolekanne, elamu- ja kommunaalmajandus, veevarustus ja kanalisatsioon, heakord, territoriaalplaneerimine, ühistransport, valla teede ja tänavate korrashoid; samuti tuleb korraldada koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja

huvikoolide, raamatukogude, rahvamajade, muuseumide, spordibaaside, turva- ja hooldekodude, tervishoiuasutuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist.

Need on arvukad ja eluliselt olulised täitevvõimu teostamise valdkonnad ja ei ole raske ette kujutada, kui nende teostamine või otsused lähevad oma koduvallast ära nõ tõmbekeskusesse. Kohaliku volikogu kadumisega läheb ära aga kohaliku volikogu likvideerimisel §22 (volikogu ainupädevus) ette nähtud 30 poliitilise otsuse (võimu) positsiooni kaugemal oleva volikogu kätte.

Kas saab veel selgemini ette kujutada inimese võõrandumist võimust ja selle võõrandumise ravimiseks pakutakse võimalust ühendusena interneti kaudu. Olen veendunud, et praktilise demokraatia absurdina tuleb internet arvesse tulevikus ja sedapidi, et algul tekivad funktsionaalsed laivõrgud, siis elektroonilised sidemed ja töökorraldused, seejärel aga uued struktuurid ja kõige lõpuks IT seaduspädevus ja haldusosalus.

Majandusest. Turumajandustingimustes on lausa fetišeeritud raha ja müstifitseeritakse efektiivsuse kriteeriumit, unustades või vahel ka mitte teades, et selle kõrval on rida kriteeriume, mida tuleb sageli prioriteediks pidada, eriti väikerahva puhul. Näiteks osalusdemokraatia, töö- või tegevushõive, hariduse kättesaadavus, sotsiaalne tasakaalustatus jne.

Kõige primitiivsem ja argielus tegusam on nn võimu ja juhtimise teostamine raha kaudu (leninlik - juhtimine ja kontroll rubla kaudu).

Kui haldamisprobleemid oleks omavalitsussuutlikkuse mure, siis piisaks vaid tulubaasi suurendamisest ja personali koolitamisest. Seda plaani aga ei paista. Valitsemiskulud püramiidi tipus on piisavalt suured ja bürokraatia mahukas, see "territoorium" vajaks territoriaalreformi. Riiklik sektor on kahanenud kui mullutalvine lumi, majandusministeerium õilmitseb aga võidu igihalja rahandusministeeriumiga. Eesti akadeemiline tasand elab kahanevas säästurežiimis, fundamentaalseid juhtimis-, riigikaitse, arengukontseptuaalseid projekte (ka kõnealust) ei koosta, projekteeri, realiseeri mitte teadus, vaid teised ringkonnad, kes on kõrgemalt võimu kandjalt libistanud õiguse (halduse) täitevvõimu reforme teha.

KOKS 15 kordab põhiseaduses fikseeritud omavalitsuse õigust kuni kohtuvõimu kaitseni.

Ja lõpuks. Eesti territooriumi haldusjaotuse seadus sätestab piisavalt põhjalikult haldusterritoriaalse korralduse muutmise mehhanismi. (§8 Haldusterritoriaalse korralduse ja haldusüksuste piiride muutmine valdade ja linnade osas vabariigi valitsuse algatusel).

Siinjuures nähakse ette täpsed protseduurid, kuidas ja mis. Kõige olulisem on aga kavandatavate muudatuste põhjendus. Täitevvõimu ülesandeks maavanema tasandil on: valla või linna elanike arvamuse väljaselgitamine, vajalikuks peetavate uuringute läbiviimine, haldusterritoriaalse korralduse või piiride muutmise kaaskasvatavate võimalike põhimääruse ja teiste õigusaktide muudatuste ettevalmistamine, haldusterritoriaalse korralduse või piiride muutmise kaaskasvatavate võimalike organisatsiooniliste ning eelarveliste ja muude varalisi kohustusi ja õigusi käsitlevate küsimuste lahendamine. Ja alles seejärel kohalik seadusandlik võim esitab oma arvamuse haldusterritoriaalse korralduse või piiride muutmise kohta otsuse vormis asjaomasele maavanemale. Sellises protsessis teostub valitsuse täitevvõim ja kohalik poliitiline võim. Küsimust, kumb on ülimalik, ei ole põhjust püstitada.

Veel. §9 näeb ette reformi läbi kohaliku volikogu initsiatiivi. Soovitan tutvuda.

Kokkuvõtlikult pean ütleva, et tegevus, mis haldusterritoriaalse reformi nime all toimub, ei järgi korralikult ei seadust ega lihtkodanike huve. Kas ebakompetentsusest tulenevalt või ongi see taotlus. Loomeliitudel Mikk Mikiveri küsimus on endiselt akuutne - kelle käes on võim, kui võim on rahva käes?

dets.2000, ÜKS KÕRGEMA VÕIMU KANDJAIST

Aastalõpumõttisklus

algus lk.1

Avanduse mõis on eelkäijate, esivanemate ajalooline pärand meile. Meie omalt poolt ei tohi olla halvad peremehed, me ei saa leppida tõigaga, et mõisa köis las lohiseb. Vald on uuel aastal remontinud ja restaureerinud osa ruume ning tahame vallavalitsuse järgmisel aastal mõisa üle kolida. Kui mõisa süda hakkab lööma uues rütmis, siis leiab kogu mõisahoonet uue hingamise.

Ei saa me läbi haldusreformita... Isiklikult olen veendunud, et tõsiselt võetavaid argumente valdade liitmiseks pole – kogu protsess on käivitatud keskvõimu kindlustamiseks. Pole ju Avanduse vallalgi põhjust oma majanduslike näitajate poolest hābeneda – üksikisiku tulumaksu laekumises on Avanduse vald kõikide omavalitsuste pingereas auvāarsel 6.kohal.

Kokkuvõttes võiks öelda – aasta 2000 oli Avanduse vallale hea aasta, hoolimata sellest, et riiklikust poliitikast lähtuvalt maaelu

kiratseb. Suur tööpuudus ja infrastruktuuri puudumine lisavad oma miinuseid juurde. Samas on Avanduse vald suutnud investeerida valla seisukohalt tähtsatesse objektidesse. Valla majandusnäitajad ja eelarve tulubaas on tasapisi kasvanud, Simuna Põhikooli õpilaste arv on suurenenud. Oleme käivitanud valla üldplaneeringu tegemise.

Olen sügavalt veendunud – Avanduse vallal on tulevikku. Me oleme arendanud koostööd teiste valdadega ja tegeleme sellega ka edaspidi.

Tahaksin Teile kõigile, lugupeetud vallakodanikud, soovida meeldejäädavaid Jõulupühi ning rõõmu- ja tujuküllast aastavahetust!

Jüri Aavik
Vallavanem

Aasta 2000 oli Avanduse valla mättalt vaadatuna hea. Napi eelarve järgi sai valla elu āra korraldatud. Kavandatud ettevõtted tehti teoks, tehtud sai isegi rohkem. Täiendavalt on tublisti parandatud Simuna Põhikooli õppimistingimusi ja kultuuri- ning seltsielu korraldamise võimalusi Simuna Rahvamajas. Ma usun, et nii sõnas kui teos on järgitud tähtsaimat omavalitsemise tingimust. – valla ametnik on rahva teenistuses, mitte vastupidi.

Tulevikku vaadates on olnud aasta 2000 Avanduse vallale murelik. Eesti Vabariigi valitsuse poolt käima lūkatud haldusterritoriaalne reform tahab lõpetada enam kui poolte Eesti valdade omavalitsemise. Nende kavade kohaselt tuleks Avanduse rahval omavalitsemine üle anda kellelegi suuremale (V-Maarja?) Kuid miks? Mis kasu sellest oleks Eesti riigile või Avanduse vallale? Vastust nendele küsimustele pole.

Liitumine võiks kõne alla tulla kui rahvas seda sooviks või kui kohalik omavalitsus oma ülesannetega hakkama ei saaks. Niisugust rahva soovi pole Avanduse Vallavolikogule siiani veel laekunud, ka on vallavalitsus oma ülesannete kõrgusel. Seetõttu jäävad kõik need liitumiskavad arusaamatuks ja põhjendamatuks. Eesti riigi haldussuutlikkust see ei tõstaks, kuigi eesmärgiks peaks see olema küll.

Kuidas siiski Avandusel oma valitsusega paremini hakkama saada, selle kallal oleme oma päid juba mitmeid aastaid

vaevanud. Põhiline märksõna on siin “ühistöö”. Ühiselt oma naabervaldadega oleks palju ratsionaalsem lahendada probleeme alates jäätmete likvideerimisest kuni igasuguste nõustamiseni välja.

Oma selge seisukoha – ei liitmisele – ütles volikogu oma vastusega maavanemale.

Protestiks mõtestamata ja väikevaldadele kahjuliku tegevuse vastu sai Avanduselt algatuse Alternatiivse Haldusreformi Komisjoni moodustamine. Selle algatustoimkonna aktiivne liige on meie vallavanem Jüri Aavik. Komisjoni töö kaudu loodame mõjutada üldsust ja ka Eesti Vabariigi valitsust Eestile kasuliku ja tulevikku suunatud haldusreformi kavandamisel.

Omavalitsemine – see on meie ühine elu korraldamine Avandusel. Tähtis ei ole see mitte ainult volikogule ja vallavalitsusele, vaid igale elanikule. Millisena näete Teile tulevikku Avandusel? Leidke vastus eneses ja ärge kartke seda tulevikus ka küsitlustes väljendada.

Soovin Avanduse rahvale rahulikku millenniumi aasta lõpetamist ja uue lootusrikkama millenniumi aasta saabumist! Soovin, et ka eraelus ja ettevõtmistes süveneks koostöö ja ühistegevus. Ainult nii võib olla rohkem võitjaid ja vähem kaotajaid. Aidaku meid selles Jumal.

Jaan Kiisk
Volikogu esimees

MIS OLI AASTAL 2000 AVANDUSE VALLAS TÄHELEPANUVÄÄRSEIM SÜNDMUS JA SUURIM PROBLEEM?

Vastavad volikogu liikmed

- ❖ Simuna Põhikooli juubel, väliskülaliste võõrustamine.
- ❖ Elanikkonna vananemine, töökohtade puudus, noorte lahkumine (pärast õpinguid ei tulda tagasi)

Soovin kõigile rahulikku jõule ja toredat uut aastat!

Maimu Kull

- ❖ Tähelepanuväärseimaks pean raha leidmist kultuurimaja, kooli ja mõisa remondiks.
- ❖ Suurimaks probleemiks on vabade põllumajandusmaade erastamine. Soovijaid on palju ja nad ei suuda omavahel kokku leppida.

Uuel aastal sooviks maareformi lādusamat lahenemist ettevõtjate vahel.

Kulle Põldmaa

- ❖ Kooli aastapäev ja allika juures laululava valmimine.
- ❖ Suurim peavalu on kahtlemata valdade liitumine.

Jaan Sepp

- ❖ Tähelepanuväärne on, et meie kultuurikolle sai poolenisti uue näo – parem pool muna kui tühi koor. Ja muidugi koolimaja valgustuse uuendamine ja remont.

- ❖ probleemiks on töökohtade puudus, puuduvad investeeringud ettevõtlusse.

Reet Maadla

- ❖ Suursündmus oli kooli aastapäev – hästi organiseeritud ja kena ettevõtmine.
- ❖ Miinuseks pean seda, et valdasid tahetakse kokku lüüa. See ajab maarahvast asjata närvi.

Kalev Alber

- ❖ Tähelepanuväärseid sündmusi oli sel aastal päris palju, kuid üks on kõigist üle – imepäraselt tekkis võimalus ravitseda Simuna rahvamaja ja nüüdsest on tõepoolest palju meeldivam korraldada kõikvõimalikke üritusi.
- ❖ Probleemid on seotud põhiliselt haldusreformiga. Peaasi, et me säilitaksime inimlikkuse ja hoiaksime oma kodukanti.

Önnela Pärnaste

- ❖ Tähelepanuväärne on see, et sai kõiki ehitusi alustatud, samuti eelarve täitumise õnnestumine.

- ❖ Probleemiks on haldusreform, mis viib meie kandi väljasuremisele või parimal juhul hääbumisele. Vähemalt seni välja pakutud kava.

Helmut Hiietamm

- ❖ Väga suur pluss oli lisaelarve võimalikkus. Kultuurimaja ja kooli remont, mõis samuti. Loodame, et teise poole saab teha korda järgmisel aastal. Positiivsed on ka head suhted Norraga, mis siamaani püsivad. Meie rahvas saab seeläbi võimaluse käia väljaspool Eestit ja näha teiste elu.
- ❖ Põllumajandustootmises on hinnad madalad, palgad madalad ja seega elatustase madal. Inimesed on passiivsed ja valitseb käegaloomise mentaliteet. Tegelikult oleks meie vallas palju teha, ettevõtlust oleks vaja arendada. Pangad toetavad praegu ettevõtluse alustamist, puudu jääb aktiivsetest inimestest. Kurb on see, et inimeste omavaheline läbisaamine on kehvemaks muutunud. Ja südamele kripeldab allikaäärne plats – ehk saab lõplikult korda tuleval aastal.

Kalle Rand

Tagasivaade aastale 2000

Aasta 2000 jõuab lõpule ja jagaksin Teiega mõtteid oma tegemistest vallavalitsuses.

Olen ametinimetuse poolest arendusnõunik ja minil ülesanneteks on küsimused, mis on seotud Avanduse valla arenguga täna ja homme.

Üks tähtsamaid on valla üldplaneeringu tegemise koordineerimine. Üldplaneering on seaduse järgi kohustuslik dokument iga valla jaoks, et määratleda valla arengu põhisuunad järgnevas 10 aastaks lähtuvalt keskkonna kestva ja säästva arengu tingimustest.

Vallakodanikud, kes osalesid planeeringu avakoosolekul, hindasid valla tugevamaks küljeks loodusressursi (mets, vesi, turvas) olemasolu ning nõrgemaks kaugust suurematest keskustest ja ettevõtluse ühekülgsust - domineerib ainult põllumajandus. Parimate võimalustena tulevik suhtes arvati ettevõtluse soodustamist ning arengut ja koostöö jätkamist naabervaldadega. Avanduse valla üldplaneeringu avalik väljapanek ja arutelu, kus kõik vallakodanikud saavad veel oma arvamusi esitada, toimub uuel aastal I kvartalis.

Teatavasti ei toimu ükski areng - eriti valla elus - ilma rahata. Küllap paljud meie inimestest on näinud ja kuulnud valla ettevõtmistest rahvamaja, koolimaja ja mõisahoonde remondil. Nende ettevõtmiste rahastamisvõimaluste leidmisel tuleb kiita vallavanemat, tänu kelle initsiatiivile on leitud valla rahakotile

täiendavaid tuluallikaid. Riik pole leidnud võimalust rahastada meie eluliste objektide remonti.

Mõeldes uue aasta plaanidele, tahaksime võimaluste korral jätkata rahvamaja lava ja jalutussaaliga ning alustada vana koolimaja renoveerimisega. Esialgsete kavade kohaselt tulevad vahetusele eterniidist katusekatted. Järgnevalt mõtleme vana hoone esimese korruse remondile, kus leiduksid kaasaegsed ruumid lasteaia tarbeks ja tööõpetuse klassidele. Lasteaiale mõtlen seetõttu, et karmid euronõuded ei luba lasteaeda sellistes tingimustes enam kaua pidada.

Riik paneb praegu suurt rõhku kolmanda sektori arengule. Võib öelda, et oleme selle arenguga kaasa läinud. Vallavalitsuse ja Simuna Muinsuskaitse Seltsi koostööl on toimunud lõppeval aastal mitu meeldejäädavat üritust: Juhan Kuke mälestuskivi avamine Kärus, Katku allika heakorraprojekti teostamine, kiriku torni treppide korrastamine. Väike- ja taluettevõtluse toetuseks oleme püüdnud neid naisi ja mehi ühisesse ümarlauda koondada, et vahetada teadmisi ja saada ka mõni kasulik mõtteiva edaspidiseks. Hea meel on, et teatud huvilistel on soovi aeg-ajalt koos käia. Püüame neid üritusi jätkata ka uuel aastal.

Nende mõttekildudega vanast aastast lõpetan ja soovin kõigile Avanduse valla inimestele lootust, ettevõtlikkust ja pea püsti hoidmist uuel aastal!

Guido Ploompuu

Hakkab lõppema draakoni aasta...

Simuna Naisseltsi eestvedamisel oli vallapäeval juunikuus raamatukogus käsitöönäitus, kus oli palju nobedate näputöötegijate valmistatud kauneid asju. Aga aastal 2001 on tulekul Simuna Kihelkonnapäevad. Naisseltsil on plaanis korraldada sellal näitusmüük. Mida teha praegusel pimedal ja sombusel ajal? – Ikka näputööd! Peletab stressi ning muremõtteid. Armsad naised! Te teete ju nii kauneid asju! Valmistage neid ka nii, et soovi korral võiksite neid müüa. Selleks teile jõudu ja jaksu! Õigupoolest on ükskõik, kus me elame, kuhu kuulume, palju teenime või mida parasjagu soovime. Me tahame olla õnnelikud just siin ja praegu.

Naisselts soovib Avanduse valla naistele ja kogu valla rahvale uueks aastaks tervist, õnne, rahu ja julgust olla see, kes sa oled!

Simuna Naisseltsi nimel
Riina Tüllil

Contra ja viiulikujuline tort

Juhan Kuke kivi avamisel

Kooli aastapäeval kohtusid endised ja praegune direktor (Erki Raadik, direktor aastatel 1975-1976, Ludmilla Porgasaar (1976-1986) ja Anton Leichter (aastast 2000))

Kärsim Porkuni pillaril

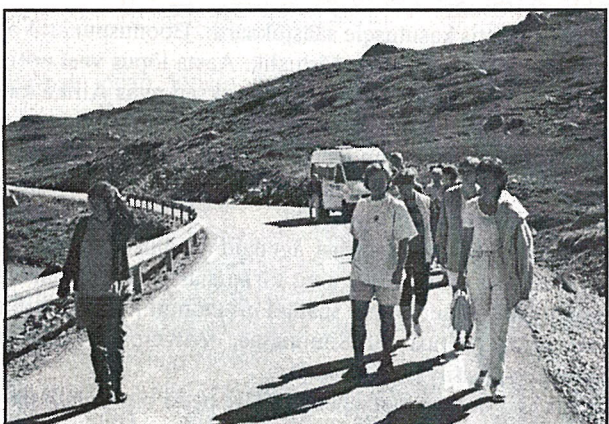
Käru lastelaagri lapsed

Leikarringen Viru Särul...

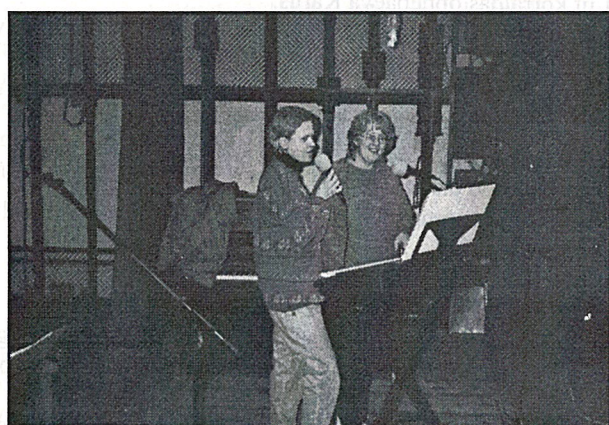
ja Käsnu meremuuseumis

Naisrühm Norra mägedes...

ja Tveitetunstemna festivalil

Ansambel lauluhoos

Käru mihkljooksul osalejad

Aasta 2000... Tuletame meelde...

Jaauar

- Koos uue aastaga tuli (avalikkuse ette) meie oma valla tantsumuusikaansambel. Nagu vastsündinu ikka – ilma nimeta. Hiljem sai lapsuke nimeks "KOLM" ja jääb üle loota, et mõni prints ta unest ärataks.
- astuti esimene samm valdade ühinemises – Simuna Põhikoolis sai ohjad enda kätte Laekvere Vallavolikogu esimees Anton Leichter. Koolid siiski ühinema ei hakka.
- Uusaastapidu Essu mõisas pidasid maakonna eakad ja invaliidid. Ei puudunud sealt ka meie valla rahvas.

Veebruar

- Ajaloohuvilised kohtusid Jüri Kuuskemaa'ga. Nagu ikka – osavõtt oli kesine, kuid kohaletulnul huvitav.
- Teine samm valdade ühinemises – arendusnõunikuna asus tööle Rakke volikogu liige Guido Ploompuu. Õnneks tegeleb ta siiski Avanduse valla arenguga.
- Hoogustus seltside liikumine. Naisseltsi ja Muinsuskaitse seltsi kõrvale tekkis "Viru-Lemmu Metsaselts", mis ühendab kihelkonna erametsaomanikke. Ühiseid ettevõtmisi on neil jätkunud aasta lõpuni.
- Naisseltsi eestvedamisel tervitati valge draakoni aastat naljapeoga.
- Sõbrapäeva tähistasid meie kultuurivedajad holaõhtuga. Kõmuline luuletaja Contra meelitas nii mõnegi kuulama. Poolehoidu leidsid lauljad Thea Kristal, Marge Tombach ja Jane Rätsep.
- Vabariigi aastapäeval peeti tõeline rahvuslik pidu, kus said esineda kõik valla taidlejad.

Märts

- Kokku kutsuti ettevõtjate klubi. Aasta jooksul on soovijad saanud tarkust maksudest ja muustki.
- Traditsiooniliseks saanud laste laulukarussellil astub üles hulgaliselt noori soliste. Jätkuks neil vaid võimalusi esineda, et laululust ei kaoks! Tublimatest tublimad pääsevad seekord esinema Laekverre ja Väike-Maarjasse.

- Näitering jõudis esietenduseni. Vaatajaid jätkus ka aprillikuus Kärus toimunud kordusettekandele. Kuulda on, et praegu käivad taas proovid. Ootame põnevusega!
- Muinsuskaitse seltsi kutsel tuli külla riigikogu liige ja Muinsuskaitse seltsi asutajaliige Trivimi Velliste. Huvitav oli, kinnitavad osasaanud.

Aprill

- Algas Eesti Raamatu Aasta, mille jooksul on juba olnud hulk põnevaid üritusi ja hulk seisab veel ees. Ega te ei ole unustanud viktoriini?
- Rahvas sai üle loetud. Meie valla elanikest olid vist paljud kodunt ära, sest sügisel teatavaks saanud tulemuste järgi on rahvaarv päris kokku kuivanud.
- Kes minevikku ei mäleta... Kärus avati mälestuskivi riigimees Juhan Kukele.
- Kihelkonna naisrühmad tantsisid Simunas võistu. Kõige lustilikuma tiitli teenisid välja meie naised.

Mai

- Hariduselu 310. juubel. Kooli aastapäev tõi kokku vilistlased lähedalt ja kaugelt. Ülelahe külalised tähistasid ühtlasi sõprusidemet 10. aastapäeva.
- Raamatukogus sai imetleda Tunne Kelami loodusfotode näitust. No mõnel kohe on annet ilu näha ja pildile püüda.
- Kärü rahvamaja pidas 5. sünnipäeva. Kokkuvõtted said tehtud, karavan liigub edasi.
- Porkuni pillaril lustis "Kärsim". Äraseletatult Kärü ja Simuna algklassilast rahvatantsurühm.

Juuni

- Laekvere TÜ kauplus Simunas võttis kasutusele säästukaardi. Boonuspunktid on küll visad kogunema, kuid vaesel ajal on iga kroon väärtuslik. Aasta lõpus veel eriti...
- Kaua tühjal seisnud poehoonest sai esinduslik maja ning ukse avas Allika kauplus. Ehk on konkurentsist kasu ostjate õhukese võitu rahakotile.
- Simuna Põhikooli lõpetas üle aastate väikseim lend – 5 õpilast.
- Maapõhikoolide suvemängudel korvpallis töid meie kooli tüdrukud ära III koha. No kui nad hoolega edasi treenivad, siis tuleval aastal ehk...
- Allika juures sai korda simmaniplats ning pärast ägedaid vaidlusi toimus jaanituli esmakordselt seal. Keegi allikasse ei uppunud ning kirikuaia ka ei yandaalsetud. Kiigelt on aga suuremaid või väiksemaid vopse saanud nii mõnigi liigjulge kiikuja...
- Avanduse valla päevadel jätkus üritusi nii Simunasse, Võiveresse kui Kärusse. Kalmistupüha "kolimine" leidis positiivset vastukaja.
- Segarahvatantsurühm tantsis end Soome tantsupeole. Meie peod olevat küll paremini organiseeritud...
- Eakad ja invaliidid osalevad 7. invapäeval Rakvere rahvaaias. Mullune invapäev oli parem, arvatakse pärast.

Juuli

- Tehti kokkuvõtteid valla elu puudutavast ankeetküsitlusest. Vastajaid oli 100. Edasimineks seegi, valla lehte puudutavale küsimustikule tuli omal ajal kaks vastust.
- Eesti Kalakasvatavate Liit korraldas õppepäeva Kärus.
- Sõprusvalla Valle delegatsioon käis külas. Külakostiks toodud folkloorikava oli tõeliselt põnev.
- "Kõik lapsed suveks laagrisse!" Kümme kond (ja mõned peale) last osales lastelaagris "Maasikas", kus töötegemise kõrval ka toredasti aega veedeti. Valle noormees Aleksander ei põlanud laagrit sugugi "titade" omaks ning kiidusõnu jätkus tal kogu sinise elu ja kõigi inimeste jaoks.
- Lustilik naisrühm sõitis Norrasse oma tantsukunsti näitama. Eesti tantsud kohe sobivad sinna mägede vahele...
- Kirikus andis orelikontserdi Saksa orelikunstnik.

August

- Simuna koolis käis kibe töö – korda said keskmise osa elektrisüsteemid ja valgustus, uuem nägu anti ka klassiruumidele. Meie laste silmade pärast pole enam põhjust muretseda.
- Väsimatult peetakse Käruski mängu. Seekordsed olid juba kuueteistkümnendad.
- Allika juures esinesid lõõtspillimängijad Lõuna-Eestist. Norras end "soojaks tantsinud" naised käisid esinemas Põrna kõrtsis.
- Külas käis Henry Laks. Kui meie inimesed ka kuidagi kodunt välja saaks...

September

- Elu esimene koolipäev oli kuueteistkümnel jütsil. Juurde kasv kooliperes on lausa märgatav.

- Erki Nool tuli olümpiavõitjaks. Kaasa elasid nii suured kui väikesed. Küllap meenutas nii mõnigi laps, et sellelt mehelt on ta autogrammi saanud ja ehk unistab mõni, et temastki kord "Erki Nool" saab...
- Käru rahvamajas kohtusid fännid Uno Loobiga. Vanameister esines oma tuntud headuses.
- Klubi "Elurõõm" tugevdas suvel alguse saanud sõprussuhteid Pirita pensionäride klubiga ja võõrustas bussitäit memmesid-taate.
- Oktoober
- Õpetajad on need õnnelikud, kellel päris oma päev on. Selle puhul korraldati neile muusikakoolis pidulik õhtu kontserdiga.
- Simuna Rahvamajas algas remont. Aasta lõpul saab juba ilusas majas pidutseda.
- Jätkuvad restaureerimistööd Avanduse mõisas. Vallavalitsus ei kaota lootust mõisa kolida. Jaanuaris ehk...
- Vallaelanikel on põhjust rõõmustada – lisaks juuksurile tegutseb nüüdsest Simunas ka õmbleja. Kellal plaanis mõni uus rõivaese muretseda, seadku aga julgelt sammud Avanduse mõisahoonesse.
- Kirikus annab kontserdi Urmas Sisask. Kunst tuleb meile koju kätte, aga meie ei viitsi ikka kaema minna. Lapsed õnneks viitsivad.
- Simuna Põhikooli sööklasse kogunevad Lääne-Viru väikeste valdade esindajad ja moodustavad Alternatiivse Haldusrefomi Komisjoni.
- November
- Raamatuaasta raames tuleb Simunasse Hando Runnel, mees, kes ei vaja tutvustamist. Kes siis ei teaks tema luuletusi, vähemalt seda, et maa tuleb täita lastega.
- Detsember
- Beebipeole kutsuti kõik sel aastal sündinud põnnid. Tea, kas kurg on meie vallaküllastamise ära unustanud? Vikatimees teeb aga oma kurba tööd... (sündinud on 7 last, lahkunud 13 inimest).
- AHK mõtte leiab poolehoidu ja Paides said kokku juba 9 maakonna esindajad. Südamest tahaks loota, et need ei ole don Quijoe'd, kes tuuleveskitega võitlema peavad.
- Kesk jõuluruttu peabki aja maha võtma – küünlavalgusõhtul Kärus laulab Thea Kristal. Südamest südamesse...
- Kapell ja memmed käivad maakonna eakate jõulupuul Tamsalus.
- Väline jõuluvälgus paistab kaugele – kirikutorn on valgustatud.
- Lapsed käivad jõulumaal. Päkapikud käivad heade laste sussides. Varsti hakkavad käima jõuluvana. Ja meie mõtted käivad juba uue aasta radadel. Ehk tuleb uus parem...

Muljeid Eestist

Reedel, 30.juunil läksime me maale, mida me kunagi polnud külastanud ja millest me isegi eriti palju ei teadnud. Me läksime Eestisse, kolmeks päevaks elama sõprusvalda Avandusele ja osalema folkmuusikafestivalil Viru Säru.

Oli väga põnev, kui lennuk õhku tõusis ja reis algas. Tallinnasse jõudsime südaööl, valla buss tõi meid Avandusele. Me ei ole inglise keeles väga tugevad, nii ei olnud inimestega vestlemine eriti lihtne. Kuid me saime nendega hea kontakti, eriti bussijuhiga, kes oli väga lahke. Me tundsim, et olime väga oodatud.

Vahva oli minna magama majas, kus me ööbisime. Seal oli meie jaoks palju toitu, mis maitses väga hästi ja oli sarnane Norra hommikusöögile. Me saime Avandusel olles palju häid toite, eriti hästi maitses limonaad.

Ka folkmuusikafestivalil tundsim end oodatutena. Pärast oma esinemist saime väga tugeva aplausi (Edvard mängib fiddlerit ja Erling parmupilli). Paljud inimesed kiitsid meie rahvariideid. Me tundsim uhkust, et oleme Setesdalis.

Me ei kohtunud omavanustega ja panime imeks, et Avandusel ei toimu noortele diskosid või muud sellist. Me ei teadnud, et Eestis pole mägesid. Maastik oli Norra omast väga erinev, kuid toit sarnane. Tallinnas oli väga vahva

Päevad siin olid kiired ja me saime palju kogemusi. Puhkus Eestis oli väga tore ja põnev ning me ei unusta seda kunagi.

Valle leikarringeni nimel soovime kõigile Avanduse valla inimestele kõike head uuel aastal!

Erling (14-aastane) ja Edvard (13-aastane)

Tveitetunstemnast

Setesdalskappleik on vana traditsioon. Selle sajandi algul eraldus Norra liidust Rootsiga ja maailmale oli vaja näidata, et meil on oma väga eriline kultuuritraditsioon. Üks võimalus selle näitamiseks oli kutsuda kokku kõik Norra parimad fiddlerimängijad suurele võistlusele. Esimene selline võistlus oli 1923.aastal Bergenis ja võitja oli pärit Setesdalis (Olav Heggland).

Kolmekümnendatel aastatel peeti esimene kohalik fiddlerimängijate võistlus Setesdalis, pärast arendati seda edasi, lisades kavva laulu ja tantsimise. Tänapäeval on sinna teretunud ka lapsed.

Praegu pole rahvuslik osa võib olla enam nii tähtis. Aga see on põhjus kutsuda kaheks-kolmeks päevaks kokku ühiste huvidega inimesed, et laulda, tantsida ja mängida fiddlerit. See on võimalus äratada lastes huvi kultuuritraditsiooni vastu.

Mingil moel on Tveitestemna sama traditsiooni osa. Setesdalskappleikil esinesid inimesed, kellel olid oma erihuvivid. Ülejäänud traditsioonilisele kultuurile seal kohta ei olnud. 70-datel ehitati Tveitetunet muuseumina üles. Inimesed külastasid seda kohta, et näha vanu hooneid, kuid neid huvitas ka ülejäänud kultuur. Nii tekkiski Tveitestemne idee. Alguses demonstreeriti kohalikku käsitööd – tekstiile, puunikerdusi ja muud sellist. Kava täiendati esinejatega, kes pidasid kõnet traditsioonilistel teemadel, lauljate, fiddlerimängijate ja tantsijatega. Mitte kõik ei esinenud igal aastal, vaid igal aastal koostati oma programm.

Igal teisel aastal antakse välja "Valle kommuuni kultuuriauhind".

Viimased 12 aastat on Tveitestemna osa olnud ka Tveiteutstillinga. Paljud inimesed teevad kodus käsitööd. Suvekuudel panevad nad oma tööd kokku näitusele, kus kõik turistid – ja ka kohalikud külastajad - saavad tulla ja vaadata ja osta. Eriti esimestel aastatel, kui kogu maal oli selline näitus ainult mõnes vallas, veetsid tuhanded inimesed igal aastal hästi aega Tveitetunetil, nautides näitust, vana käsitöö demonstreerimist ja Tveitestemna fiddlerimängijaid ja tantsijaid.

Gro Aarum Kikut

MILLE POOLEST OLI ERILINE KOLME NULLIGA AASTA?

Valdur Puusep:

Aastapomm olid olümpiamängud ja kuldmedal. Kes teab, kaua järgmist peab ootama. Isiklik elu oli parem kui kolme üheksaga aastal.

Toivo Sepp:

Minu jaoks oli kõige tähtsam Kärveski kalakasvatuse 25.juubeliaasta, mis tipnes Eesti Kalakasvatajate Liidu aastakoosolekuga Kärus.

Maiu Jaaniste:

Esimene reaktsioon sellele küsimusele on pessimistlik, see on valdav tunne. Esimene positiivne mõte viib kahele tillukesele lapselapsele, kes on rõõmu- ja energiaallikaks. Tõeliselt head meelt tegid olümpiamängud. Mitte ainult Erki kuld, mis tõi pisaradki silma, vaid mitmete meie sportlaste hea esinemine. Üldiselt ütleksin ühe poekülastaja sõnadega: "Ma heidan murega magama ja tõusen murega". Üha vähem peetakse loomi, inimesed väsivad vastutuult käies. Tundub, et riigis on midagi väga mäda. Tahetakse kaotada kõike, mis on väike – kool, postkontor, pangakontor, pood, bussiliinid. Lohutuseks mõtlen, et meil pole sõda ega suuri looduskatastroofe. Samas on just viimasel aastal eriti esile tulnud aidi- ja narkoprobleem. Maal on küll julgem. Oma probleemid on murelikud, siiski imetlen eestlaste, eriti maarahva visadust. Visad olid meie invasportlased, modellidel on hästi läinud, Eda-Ines oli tubli Eurovisioonil. Oskan nende edusammude üle rõõmu tunda. Eesti tormab, tahab olla esirinnas, aga miski lohiseb sabas. Asjad peavad paremaks minema.

Tiiu Sirgmet:

Lapsed on erilised. Tänavu on kuidagi eriti tublid lapsed. Ja see on eriline, et remondi tehtud saime, aitäh selle eest vallavalitsusele.

Aitäh Sirje Aavikule, kes Kärus inimesi küsitles!

Kui seda küsimust plaanisime, ei osanud ma arvatagi, millistele raskustele pörkan. Eelmise aastalõpu eufooria on kadunud. Uskusin, et sellele küsimusele on lihtne vastata, kuid selgus, et midagi erilist ei olegi, raske on ning aina raskemaks läheb. Pärast mitmendat sellist vastust andsin alla. Kurv, et elu on raske. Veel kurvem, et inimesed on muutunud närviliseks, sallimatuks ja üha enam kohtan suhtumist – jätke mind rahule. Kurv on, et midagi ilusat ja head ei osatagi vist enam näha. Ja ometi on ju palju selliseid väikseid asju, mis elu elamisväärsuseks teevad ja jõudu annavad. Rõõmustas üks vastus – kogu aasta oli eriline, sain vanemaks, sain targemaks, päike paistis, olen kurjast heaga läbi tulla suutnud. Aga naljaga pooleks tuli lisaks, et nime ei maksa juurde panna – inimestele ju ei meeldi, kui kellelgi hästi läheb.

Mõtlesin siis ise ka järgi ja esimene eriline asi, mis pähe turgatas oli – kiirus. Mul pole kunagi olnud nii kiiret, nii lühikest aastat. Alles jõuad harjuda, et kalendris on uus lehekülge, kui juba on kuu läbi. Alles oli jaanipäev, juba on jõulud. Sama kurdavad teisedki. Aga see ei ole veel põhjus pessimismiks.

Suvel aitasin organiseerida Norra külaliste vastuvõttu ja meie naisrühma Norra reisi. Minu jaoks oli see esmakordne selline kogemus – ja mulle meeldis! Uskumatult palju positiivset energiat võib saada headelt inimestelt. Ja teistele endast midagi andes saad topelt vastu.

Mis veel? Erilist on palju, igasuguseid minule olulisi pisiasju. Valla elus ja kogu Eesti ulatuses olnud sündmustest rääkimata. Ja nii tahaks soovida kõigile – rohkem sallivust, rohkem teiste märkamist. Üksteisele toeks olles tunduvad oma mured pisemad. Doris Kareva on öelnud ilusti: Siis kui inimese käsi, laseb lahti teise käest, ainsa karjatuse viivul maailm lendab alla mäest.

Püüame siis, et kõige kiuste sellist asja ei juhtuks!

"Avanduse Valla Kaja" toimetaja

Uus aasta!

Palju on tal teid ja radu,
ta on me kõigi võimaluste maa.

Kõik tema päevad
on me endi jagu
ja mis me nendest teeme –
see neist saab!

Rahulikke jõule!

Sõbralikkust ja üksteisemõistmist uuel aastal!

Avanduse Vallavalitsuse pere

On Raamatuaasta. Raamatu – trükitud raamatu – inimliku mõtte püsivuse sümboli tulevikus on veendunud enamik inimesi. Lugejale (eriti aga bibliofiilile) on peale info ja sisu tähtsad ka trükise formaat, paber, kujundus ja isegi lõhn. Raamat jääb.

Raamatukogu soovib oma lugejaile rahulikke jõule, toredat aastalõppu. Olgu aasta 2001. õnnelik, rahakas, rahulik, rõõmurohke, raamaturohke!

Simuna Raamatukogu

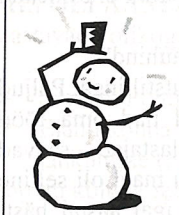
Laekvere TÜ Simuna kaupluse kollektiiv soovib oma praegustele ja tulevastele klientidele rahulikke jõule ja meeldivat koostööd uuel aastal ning jõulutervitused OÜ-le "K&G Saarelt"

Uuel aastal palju õnne, mida pole nähtud enne! Kõva tervist, jõudu, jaksu, rahakotti hästi paksu!

Allika kauplus soovib kõigile oma ostjatele rahulikke jõule ning toredat aastavahetust!

Kauneid jõule ja edukat uut aastat!
Soovib Simuna medpersonal

Armas vallarahvas!
Vaikne jõuluõhtu rahu
täitku teie südameid!
Uueks aastaks õnne, edu
soovime teil südamest!
Simuna Rahvamaja pere

Avanduse valla hambaravi kabineti töötajad soovivad kõigile häid jõule, head vana-aasta lõppu ja õnnelikast uut aastat!
Kohtume taas 15.jaanuaril!

MINU JÕULUSOOV

Mina soovin jõuludeks, et minu ema ja isa oleksid rõõmsad ja nad naudiksid jõule.

Anne Kukner

Minu jõulusoov oleks selline, et tuleksid ilusad jõulud, õpetaja oleks rõõmus ja kingiks võiks olla palju jalgpallikaarte.

Rainer Uussalu

Minu jõulusoov on minna jõuluks maale vanaema ja vanaisa juurde, sest me pole enam ammu jõulude ajal seal käinud.

Kaspar Põldmaa

Mina tahan, et jõulude ajal ei oleks sõdu.

Mihkel Kundla

Minu jõulusoov on, et mu vanaema oleks terve ja mul läheks koolis hästi.

Kristjan Hiire

Mina tahaksin, et ema ja isa elaksid kaua-kaua.

Martin Saar

Minule on oluline, et jõuluõhtu oleks ilus ja huvitav. Mina sooviksin endale hästi palju raha ja muid asju.

Hans Sepp

Mina tahaksin endale jõuludeks muusikakeskust või arvutit.

Jaan Ahlberg

Mina soovin, et uuel aastal saaksin häid hindeid ja et ma saaksin kooli läbi ning veel, et jõulud möödusid ilusasti.

Kersti Saega

Mina soovin, et tuleks rõõmsad jõulud ja keegi ei kakle ega kiusa teisi. Mina soovn omale jalgratast ja kõigile häid jõulupühi.

Merli Saul

Minu jõulusoov on, et meie peres oleks alati rõõm ja headus. Mul on muidugi palju soove, aga see on üks suuremaid.

Merit Karm

Simunas korda tehtaks kirik ja mõis.

Taavi Sarnet

Minu jõulusoov on valged ja lõbusad jõulud ja et mitte ükski inimene poleks kurb.

Ly Kolpakov

Minu jõulusoov on, et minu pere oleks õnnelik ja kõik saaksid hästi läbi.

Annika Jaanimägi

Minu jõulusoov on, et jõulud on ilusad ja toredad.

Madis Pruul

Mina sooviksin, et ma saaksin kogu aeg oma ema ja isa kõrval olla. Ja et koolis ei oleks nii palju pahandusi, eriti jõuludel. Uuel aastal on rakette nii ilus vaadata. Ma soovin, et kogu aeg oleks niisugune rahu nagu jõuludel.

Keiry Raik

Mina sooviksin, et jõulude ajal oleks igal pool rahu. Alati see nii ei ole. Veel soovin, et täituks ka minu pisike jõuluunistus. Häid jõule!

Marit Sirgmetts

LUMEOOTUS TEISEL ADVENDIL

Ootan lund nii pikisilmi, kuid ei ole õigeid ilmi, mis lume kaasa tooksid, musta pori ära viiksid.

Vara läheb pimedaks, hilja läheb heledaks. Päikest päeval pole näha, õue minnagi ei taha!

Varsti tuleb jõulumees, pikk tore habe ees.

Kuid kui ei leia lundki eest, kas siis peab ta sumpama läbi veest?

Teine advent kätte jõuab, mõni pilvekene mööda sõuab. Lubati külma, kuid millal see tuleb? Poeakendel süttivad juba jõulutuled.

Päkapikud, vaesekesed, upuvad porri, see on ju minu pärast, ütlen neile "Sorri!" Kommid, mis toodud on minu sussi, pikal teel on vajunud lössi.

Veereb jälle üks koolipäev otsa, kuid sellele lund ei tule otsa. Istun toolil ja vahin taevast: varsti on vihm meil jälle kaelas!

Oh, tuleks ometi lumi, et rahulik võiks olla mu uni, ja jõuluvana sõidaks saaniga jõululaupäeval mu majani!

Tuuli Pruul

KUI JÕULUD ON SAABUNUD

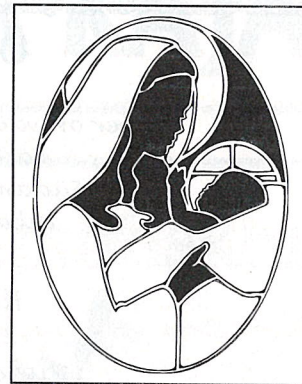
Kui jõulud on saabunud ja pühad on ootel. Siis mured on laabunud, kõik jõuluvana ootel.

Juba laual põleb neli küünalt, neljas advent on käes. Jõuluvana sammub püüdvalt meie maja poole, näe!

Lumi on maas, õues on ilus, saabunud taas jõulupäev ilus.

Nüüd jõulud on käes ja pühad on möödas. Kõik salmid on peas, kui Jõuluvana töötab.

Kätlin Hiitam

JÕULUD – see sõna toob meile meelde erinevaid mälestusi möödunud aegadest. Jõulud on alati olnud ja neid ei kustuta inimese südamest ükski võim ega valitsus.

Soovin, et HEADUS võidaks KURJUSE. Et kõikide inimeste kodudes valitseks rahu, rõõm ja mõistmine.

Lastele soovin jõulurõõmu, puhkust, rõõmsaid päevi oma perega.

Lastevanematele – oma laste mõistmist, armastust ja hellust. Soovin, et kõik lapsevanemad tuleksid kooli selleks, et lahendada südant vaevavad mured laste õppimise ja käitumise pärast.

Uskuge, kõik õpetajad, kogu kooli personal, soovib siiralt, et meie kooli õpilastest kasvaksid ausad, töökad, oma peret ning kaaslasti armastavad ja mõistvad inimesed.

Et see nii läheks, on vaja töötada koos ja püüda ühiselt lahendada laste, kodude ja kooli mured.

Õpetajatele ja kõikidele teistele koolitöötajatele soovin rõõmsaid jõule, rahu hinge ja visadust anda endast parim laste õpetamiseks-kasvatamiseks.

Rahulikke ja rõõmsaid jõule kogu meie valla rahvale!

Lehte Sirelpuu

Simuna PK õppealajuhataja

Simuna kooli laste tegemistest võite edaspidi lugeda ilmuma hakanud koolilehest. Omalt poolt soovin edu ja jaksu oma väikestele kolleegidele!

Loodan siiski, et teinekord ka suures lehes laste sulest üht-teist ilmub.

Avanduse Valla Kaja toimetaja

ÕNNITLEME!

*Ümber on vaikus ja ümber on lumi,
aastaring jälle sai täis.
Südamel süttigu soojusetuli,
tuba las õnne saab täis!*

82

Hilja Nurm

23.01.1919

Rudolf Pruunsild

26.01.1919

70

Zinaida Jõe

02.01.1931

Endel-Aleksander Klooster

24.01.1931

60

Ester Lett

28.01.1941

23. detsembril
kell 14.30
leerimajas
pühapäevakooli
jõulupidu

26. detsembril

kell 13.00

Simuna rahvamajas

JÕULUPÄEV EAKATELE

Laulu - tantsu - pillimängu
omadelt ja külalistelt

29. detsembril kell 20.00

Simuna rahvamajas

AASTALÕPUPIDU

esineb kantriklubi "Western & Waltser"

Kaie Segeri juhendamisel Pärnust

jalakeerutust ans. "C-duur" Mulgimaalt

Pääse eelmüügist 50.-

samal õhtul 65.-

NB! Pääsmed müügil Simuna Rahvamajas

igal tööpäeval kell 10-16

Palun võta kaasa hea tuju ...

ja vahetusjalatsid!!!

Aastavahetusel avab oma uksed

Käru rahvamaja

kõigile pidutsemishuvilistele!

JUMALATEENISTUSED

24. detsembril kell 12.00 IV advent
kell 17.00 jõuluõhtu
esinevad muusikakooli lapsed
25. detsembril kell 13.00 jõulupüha
31. detsembril kell 13.00 jõulujärgne pühapäev
kell 16.00 vana-aastaõhtu
07. jaanuaril kell 13.00 Kristuse ilmumispüha
ehk kolmekuningapäev
14. jaanuaril kell 12.00
21. jaanuaril kell 13.00
28. jaanuaril kell 12.00
- Pühapäevakool kogudusemajas laupäeviti kell 14.00
Koguduse vaimulik Tauno Teder, tel. 61 956,
mob. 05210524 Kogudusemaja Allika 3, tel. 37 296

Kui isa sureb, siis algab sügis,
kui ema sureb, siis algab talv.
Hing lõdisedes, kui põõsas põleb
ja külm on kõikjal, sest algab talv...

HELVE PALMISTO
21.10.1944 – 14.12.2000

Avanduse Vallavalitsus kuulutab välja avaliku kirjaliku enampakkumise Avanduse mõisas asuva 2 ruumi üldpinnaga 20,83 m² rendile andmiseks.

Osavõtutasu on 10 krooni ja tagatisraha 10 krooni, mis mõlemad peavad olema tasutud pakkumise esitamise päevaks, s.o. 10. jaanuariks 2001.a.. Rendise algsuurus on 3 kr/m².

Rendile antava vara, renditingimustega tutvuda on võimalik kahe nädala jooksul peale kuulutuse ilmumist, leppides selleks sobiva aja kokku valla majandusnõunikuga.

Informatsioon telefonil 37 343.

HEI, NOORED!
UUEL AASTAL UUE HOOGA,
TULGE MOORTEKLUBI LOOMA,
ET EI OLEKS AASTA IGAV,
ELU TUNDUKS PALJU KENAM.
PANE SA FANTASIA VALMIS,
INFO KÕIK ON SELLES SALMIS.
ESIMESE KOHTUMINE
JANUARIS.
JÄLGI REKLAAMI!
SIMUNA RAHVAMAJA

Kolmekuningapäeval
6. jaanuaril 2001.a.
kell 16.00
jätame hüvasti
jõuluaja ja
jõulupuudega.
Võta kodust kaasa
oma kuusk ja küünel
ning tule allika juurde
Simuna
Muinsuskaitseelts

Avanduse vald võtab tööle alates 02.01.2001.a.

hooldustöötaja (määratud ajaks)

Eelduseks on soov ja oskus suhelda eakate inimestega, kuulamisoskus, diskreetsus.

Kasuks tuleb erialane haridus.

Avaldused esitada vallavalitsusele hiljemalt 28.12